

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
elektrooniliste kontaktandmete asjas nr. 2.1.-6/15/47

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Küllike Põlma
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.11.2015, Tallinnas
	Arenguline OÜ
Ettekirjutuse adressaat	aadress: vase 10-25, 10125 Tallinn e-posti aadress: info@arenguline.ee
Adressaadi vastutav isik	juhatuse liige Jekaterina Basinina

RESOLUTSIOON: Korrakaitse seaduse (KorS) § 28 lõike 1 ja elektroonilise side seaduse (ESS) § 133 lõike 4 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) lõpetada XXX XXX@XXX.XX kasutamine otseturustuspakkumiste saatmise eesmärgil, kuni saatmiseks esineb õiguslik alus.
- 2) lõpetada kõigi teiste füüsiliste isikute kontaktandmete, mis osas puudub õiguslik alus (nõusolek või eelnev kliendisuhe), töötlemine otseturustuseesmärgil;
- 3) Määratud ettekirjutuse täitmise tähtajaks: **20.11.2015.a.**
Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

SUNNIRAHA HOIATUS: Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 2 alusel:

ettekirjutuse igakordsel rikkumisel sunniraha 1250 eurot.

Juhime tähelepanu, et sunniraha kohaldub ka igal järgneval korral, kui olete saanud otseturustuspakkumise isikule/isikutele ning ei suuda ära tõendada, et selleks oli õiguslik alus (kliendi nõusolek).

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS: Haldussunni kohaldamine ettekirjutuse ja sunniraha näol ei välista süüdlase karistamist rahatrahviga IKS §-s 42-s nimetatud teo eest kuni 300 trahviühikut, juriidilise isiku puhul kuni 32 000 eurot. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

MAJANDUSTEGEVUSE KEELAMISE HOIATUS: Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 7 punkti 4 ja § 36 punkti 1 alusel võib majandushaldusamet ettevõtjal või ettevõtjaga seotud isikul majandustegevuse nõuete olulise rikkumise tõttu keelata majandustegevuse.

VAIDLUSTAMISVIIDE: Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

FAKTILISED ASJAOLUD:

02.09.2015 esitas XXX Andmekaitse Inspeksioonile kaebuse, kus palus lõpetada kontaktandmete töötlemise otseturustuseesmärgil.

03.09.2015 algatas inspeksioon järelevalvemenetluse ja tegi ettepaneku elektronposti aadressi töötlemise lõpetamiseks.

10.09.2015 edastasite meile vastused ning muuhulgas kinnitasite, et nimetatud elektronposti aadressile te enam otseturustuspakkumisi ei edasta.

11.09.2015 menetlus lõpetati, kuna töötleja kinnitas, et edaspidi nimetatud aadressile otseturustuspakkumisi ei saadeta.

08.10.2015 esitas isik uue kaebuse millega andis teada, et samale aadressile toimub edasi otseturustuspakkumiste saatmine, olenemata asjaolust, et isik on kasutanud oma õigust edaspidistest pakkumistest loobumiseks.

13.10.2015, 22.10.2015 ja 26.10.2015 tegi inspeksioon järelepärimise koos ettepanekuga lõpetada kaebaja elektrooniliste kontaktandmete töötlemine.

19.10.2015, 26.10.2015, 27.10.2015 ja 30.10.2015 järelepärimise vastuses selgus, et saatmiseks isiku nõusolekut ei ole ning kinnitati, et ei edastata antud aadressile otseturustuspakkumisi.

04.11.2015 edastas inspeksioon Starman OÜ-le nõudekirja ning palusime edastada meilide metaandmetes toodud edastaja tuvastamiseks vajalikud andmed.

11.11.2015 edastas Starman OÜ vastuse, millest selgub, et nimetatud IP aadressid olid antud ajahetkedel seotud modemitega, millede lepingujärgsed kasutajad on:

1. 82.131.59.24

Jelena Kulikova¹

45902200226

Vase 10-25, Tallinn

5540818

2. XXX

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS: Inspeksioon palus töötlejal ettepanekutes lõpetada elektrooniliste kontaktandmete töötlemine ja saata selle kohta inspeksioonile kinnitus. Samuti edastada omapoolsed seisukohad, selgitused ning põhjendused, mida peab töötleja antud asjas vajalikuks lisada. Sellega on inspeksioon täitnud oma haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 1 kohustuse anda menetlusosalisele enne haldusakti andmist võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

1 Äriregistri teabesüsteemi kohaselt on Jelena Kulikova ik: 45902200226 Arenguline OÜ osanik.

10.09.2015 esitas Arenguline OÜ järelepärimisele vastuse:

ArenguLine OÜ, juhatuse liige Jekaterina Basnina isikus, on tutvunud Teie poolt esitatud järelepärimisega ja soovib seletada alljärgnevalt: Meie firma tegutseb alates 2006 aastast. ArenguLine OÜ tegevusvaldkondadeks on: konsultatsioonide ja informatsioonialaste teenuste osutamine ning seminaride, kursuste ja konverentside korraldamine. Meie tegevuses kasutame Krediidiinfo AS-st ostetud ettevõtete andmebaasi (BALTIC TARGET TEENUSE KASUTAMISE LEPING oli sõlmitud 30.09.2014.a ja hetkel kehtiv).

Vastab tõele, et 03.09.2015.a oli saadetud kutse seminarile e-maili aadressile XXX@XXX.XX.

Mis puudutab hr. XXX kaebust, teatan Teile, et e-maili aadress XXX@XXX.XX on võetud välja meie ettevõtete andmebaasist, e-maili aadressite XXX@XXX.XX, XXX@XXX.XX ja XXX@XXX.XX meie andmebaasis ei ole.

19.10.2015 esitas Arenguline OÜ järelepidamisele vastuse:

Meie 10.09.2015.a eelmises vastuses juba teatasime Teile, et e-maili aadress XXX@XXX.XX on võetud maha meie ettevõtete andmebaasist, e-maili aadressite XXX@XXX.XX, XXX@XXX.XX ja XXX@XXX.XX meie andmebaasis üldse ei ole. Mis puudutab hr. XXX@XXX.XX kaebust, jääb meile on arusaamatuks, mis eesmärgiga ta esitas Andmekaitse Inspeksioonile vale ja tõendamata informatsiooni, millega initsieerib Teid alustama menetlust selle kohta juba teist korda? Ülaltoodust lähtudes, palub ArenguLine OÜ Andmekaitse Inspeksiooni' l kohustada hr. XXX@XXX.XX esitama kirjaliku kinnitust selle kohta, et ArenguLine OÜ jätkab kommertsteadaannete edastamist elektronposti aadressitele XXX@XXX.XX, XXX@XXX.XX, XXX@XXX.XX ja XXX@XXX.XX. Loodame Teie arusaamisele ja ootame hr. XXX@XXX.XX kirjaliku kinnitust selle kohta, et Arenguline OÜ häirib tema isikliku ja ameti elu oma tegevusega.

30.10.2015 esitas Arenguline OÜ järelepidamisele vastuse:

Vastame Teie küsimustele:

- 1. Ei, Arenguline OÜ ei ole olnud lepingulises suhtes isikuga*
- 2. Jah, isik on kasutanud loobumislinki. Samuti kontrollisime loobumislingi tööd, ja see on toimib*
- 3. Kinnitame, et oleme lõpetanud kaebaja järgmiste meilide reklaampakkumiste saatmise XXX@XXX.XX*

XXX@XXX.XX

XXX@XXX.XX

XXX@XXX.XX

4. Meie leiame, et XXX@XXX.XX poolt esitatud pilt (screen shot) Arenguline poolt saadetud emailist, ei võimalda selgeks teha millise email aadressi postkastist on tehtud see pilt, seega ei saa seda pidada tõestuseks, et Arenguline OÜ poolt on saadetud email just emaili aadressitele XXX@XXX.XX XXX@XXX.XX XXX@XXX.XX XXX@XXX.XX Samas, saatsime ka järelepärimise Wavecom AS'i, kes on Arenguline.ee domeenihaldur, kas XXX@XXX.XX poolt saadetud pildil (screen shot) olev mail oli saadetud kasvõi ühele ülalmainitud emaili aadressitest. Saime Wavecom AS'lt eitava vastuse, ehk ei olnud midagi saadetud.

Lisame ka manustena kirjavahetuse Wavecom AS'ga ja emaili aadressi al@Arenguline.ee 04.10.2015 saadetud meilide LOG Faili.

Log failist võib näha, et 04.10.2015 ei ole saadetud emaili aadressilt al@arenguline.ee ühtegi maili järgmistele aadressaatidele

XXX@XXX.XX

XXX@XXX.XX

XXX@XXX.XX
XXX@XXX.XX

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED: Kaebaja kinnitab, et on kasutanud kommertstedaannete mitte saamiseks loobumislinki ning ei ole eelnevat nõusolekut kommertstedaannete saamiseks andnud. Kaebaja poolt edastatud elektronkirjade põhjal ning Starman AS vastusega on tuvastatud, et 04.10.2015 ja 28.10.2015 edastatud kirjad on edastatud Arenguline OÜ poolt.

1. ESS § 103¹ lõige 1 sätestab nõude, mille kohaselt on füüsilise isiku kontaktandmete kasutamine otseturustuseks lubatud üksnes tema eelneval nõusolekul. Nõusolek peab vastama IKS §-s 12 sätestatud tingimustele.

Nõuded nõusolekule on kehtestatud IKS § 12 lõikes 1. Inimese tahteavaldus, millega ta lubab oma isikuandmeid töödelda, kehtib üksnes juhul, kui see tugineb tema vabal tahtel. Nõusolekus peavad olema selgelt määratletud andmed, mille töötlemiseks luba antakse, andmete töötlemise eesmärk ning isikud, kellele andmete edastamine on lubatud, samuti andmete kolmandatele isikutele edastamise tingimused ning andmesubjekti õigused tema isikuandmete edasise töötlemise osas. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta. IKS § 12 lõikest 2 tulenevalt peab nõusolek reeglina olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. IKS § 12 lõike 7 alusel võib andmesubjekt nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Nõusoleku tagasivõtmisel ei ole tagasiulatavat jõudu. Nõusoleku suhtes kohaldatakse täiendavalt tsiviilseadustiku üldosa seaduses tahteavalduse kohta sätestatud.

ESS § 103¹ lõike 5 kohaselt on nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus isikul, kelle nimel otseturustust tehakse. Seega peab isik, kelle nimel reklaami teostatakse, tõendama, et isik on andnud nõusoleku oma e-posti aadressi kasutamiseks otseturustuseks.

2. Elektroonilise side seadus ei välista ka vastutust isikuandmete kaitse seaduse nõuete rikkumise eest, kui isikuandmeid töödeldakse ilma isiku nõusolekuta või seadusest tuleneva aluseta.

2.1 IKS § 4 lõige 1 sätestab, et isikuandmed on mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on. Näiteks isiku ees- ja perekonnanimi on isikuandmed. Samuti on isikuandmetena vaadeldav e-posti aadress, kui see sisaldab isikuandmeid või kui selle kaudu on füüsiline isik tuvastatav. Antud juhul sisaldab meiliaadress isiku ees- ja perenime, mis alusel on isik tuvastatav, seega on tegemist isikuandmetega.

Juhime tähelepanu asjaolule, et isikute hulk, kes e-posti aadressi kaudu konkreetset isikut tuvastada suudavad, ei ole määrav. Seega, et e-posti aadress oleks vaadeldav isikuandmetena piisab juba sellest, kui vähemalt üks inimene on võimeline teda tuvastama. Eeltoodud seisukoha kujundamisel on Andmekaitse Inspektsioon lähtunud lisaks isikuandmete kaitse seadusele ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ sätestatust ja selle alusel tegutseva Euroopa Liidu liikmesriikide esindajatest koosneva kõrgetasemelise ekspertgrupi (Artikkel 29 töögrupp) kirjalikust arvamusest 4/2007. Kuivõrd kaebaja e-posti aadress sisaldab kaebaja ees- ja perekonnanime, on antud e-posti aadressi puhul tegemist isikuandmetega.

2.2 Vastavalt IKS §-le 5 on isikuandmete kogumine ja kasutamine (sh e-kirjade saatmiseks või otsepostituse andmebaasi loomiseks) isikuandmete töötlemine.

2.3 IKS § 10 lõike 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes inimese nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti. Vaidluse korral eeldatakse, et nõusolekut ei ole antud ning selle olemasolu tõendamise kohustus lasub isikuandmete töötlejal. Järelikult on kaebaja isikuandmete (sh e-posti aadressi) kogumise ja kasutamise eelduseks isiku eelnev nõusolek.

2.4 Juhime tähelepanu, et isikuandmete kaitse seaduses sätestatud eelneva nõusoleku olemasolu nõue ei kehti üksnes reklaampakkumiste saatmiseks, vaid isikuandmete töötlemiseks üldse. E-kirja sisu ei oma siinjuures tähtsust. Oluline on, et isikut tuvastada võimaldavale e-posti aadressile e-kirja saatmiseks oleks eelnev nõusolek olemas. Teisisõnu ei ole küsimus niivõrd selles, mida inimesele e-posti teel saadetakse, vaid e-posti saatmine ise, kui isikuandmete töötlemine.

3. Juriidilisest isikust sideteenuse kasutaja või kliendi elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on lubatud juhul, kui:²

- 1) kontaktandmete kasutamisel antakse iga kord selge ja arusaadav võimalus tasuta ja lihtsal viisil keelata oma kontaktandmete selline kasutamine;
- 2) isikul võimaldatakse oma õigust keeldumisele realiseerida elektroonilise side võrgu kaudu.

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.³

Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on keelatud juhul, kui sideteenuse kasutaja, klient või ostja on keelanud oma elektrooniliste kontaktandmete kasutamise otseturustuseks.

Ühtlasi soovitame Teil tutvuda inspektsiooni poolt koostatud juhisega [Elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuses](#).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Küllike Põlma
vaneminspektor
peadirektori volitusel

Lisad:

- 1) XXX 04.10.2015 edastatud elektornkiri
- 2) XXX 28.10.2015 edastatud elektronkiri
- 3) Starman AS vastuskiri

2 Elektroonilise side seadus (ESS) § 103¹ lõige 2.

3 ESS § 103¹ lõige 4 punkt 5.